

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 1967/20

Karar Sayısı : 1967/21

Karar Günü : 29.6.1967

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN MAHKEME: İstanbul Asliye 17. Hukuk Mahkemesi.

İTİRAZIN KONUSU: 4772 sayılı kanunun 52 ve 506 sayılı kanunun 82. maddelerinin, Anayasa'nın 10. maddesinin ikinci fıkrası, 23. maddenin ikinci fıkrası, 42. maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları ve 61. maddenin birinci fıkrasına aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmiştir.

GEREKÇE: Anayasa Mahkemesinin, İçtüzüğü'nün 15. maddesi uyarınca, 29.6.1967 gününde ilk inceleme için yaptığı toplantıda; İstanbul Asliye 17. Hukuk Mahkemesi kararı ile ekleri ve hazırlanan rapor okunduktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

1- İstanbul Asliye 17. Hukuk Mahkemesi, 4772 sayılı İş kazalariyle meslek hastalıkları ve analık sigortaları kanununun 52. maddesi ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 82. maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğunu ileri sürerek Anayasa Mahkemesine itirazda bulunmuş ve bu arada Bazı Anayasa maddelerini belirtmekle yetinerek, Anayasa'ya aykırılık yönünden bir gerekçe göstermemiştir. Oysa, Anayasa'nın 151. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkındaki 44 sayılı Kanunun 27. maddesi uyarınca, bir dâvaya bakmakta olan mahkeme, taraflardan birisinin ileri sürdüğü Anayasa'ya aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa, kendisini bu kanıya götüren görüşünü açıklamak zorundadır. Mahkeme, Kanunun bu bağlayıcı hükmünü yerine getirmemiştir.

2- Bunun yanı sıra Anayasa'nın 151. ve 44 sayılı Kanunun 27. maddelerinde, bakılmakta olan dâvada uygulanacak hükümlerden sözedilmektedir. Olayda 4772 sayılı Kanunun 52. ve 506 sayılı Kanunun 82. maddelerinin birlikte uygulanması mümkün olamayacağına göre, mahkemenin bu maddelerden hangisini (4772 sayılı Kanunun 52. maddesinin 6917 sayılı Kanunla değiştirilmiş olduğunu gözönünde tutup bu yönü belirtmek suretiyle) uygulayacağını da göstermesi zorunludur.

Bu bakımdan, sözü edilen eksikliklerin tamamlanması için dosyanın geri çevrilmesi gereklidir.

Üyelerden İhsan Keçecioglu ve Fazıl Uluocak 2 nci maddede açıklanan çoğunluk görüşüne katılmamışlardır.

SONUÇ: Yukarıda gösterilen nedenlerden ötürü dosyanın İstanbul Asliye 17. Hukuk Mahkemesine geri çevrilmesine oyçokluğu ile 29.6.1967 gününde karar verildi.

Esas Sayısı : 1967/20
Karar Sayısı : 1967/21

Başkan
İbrahim SENİL

Üye
Lûtfi ÖMERBAŞ

Üye
Şemsettin AKÇOĞLU

Üye
İhsan KEÇECİOĞLU
Muhalefet şerhi ekli

Üye
Salim BAŞOL

Üye
Fazlı ÖZTAN

Üye
Celâlettin KURALMEN

Üye
Hakkı KETENOĞLU

Üye
Fazıl ULUOCAK

Üye
Muhittin TAYLAN

Üye
İhsan ECEMİŞ

Üye
Recai SEÇKİN

Üye
Ahmet AKAR

Üye
Halit ZARBUN

Üye
Muhittin GÜRÜN

MUHALEFET ŞERHİ

Mahkeme 4772 Sayılı Kanunun 52. maddesiyle 506 Sayılı Kanunun 82. maddesinin Anayasaya aykırı olduğu kanısı ile başvurmuştur.

Esas Sayısı : 1967/20
Karar Sayısı : 1967/21

4772 Sayılı Kanunun 52. maddesi 23.2.1957 gününde yayımlanan 6917 Sayılı Kanunla değiştirilmiştir. Maddenin ilk şeklinde (yeni iş veren durumundaki kimsenin eskisinin İşçi Sigortaları idaresine karşı bütün alacak ve borçlarına arda olacağı) belirtildiği halde değişik şeklinde (eski işverenin İşçi Sigortaları Kurumuna olan borçlarından aynı zamanda yeni işveren durumundaki kimse de müteselsilen mesuldür) hükmü yer almıştır.

Bundan sonra 1.3.1965 tarihinde yürürlüğe giren 506 Sayılı Kanunun 82. maddesinde ise (sigortalıların çalıştırıldığı işyeri devredilir veya intikal ederse eski işverenin kuruma olan sigorta primi ile gecikme zammı borçlarından aynı zamanda yeni işveren de müteselsilen sorumludur.) denmektedir. Anılan 506 Sayılı Kanunun 141. maddesi ile de 4772 Sayılı Kanunla bu kanunun ek ve değişiklikler yürürlükten kaldırılmıştır.

Şu hale göre halen yürürlükteki hüküm; aynı konuyu düzenleyen 506 Sayılı Kanunun 82. maddesidir.

Olay tarihinde yürürlükte olan ve fakat dava tarihinde yürürlükten kalkmış bulunan bir kanunun mahkemece uygulanması zorunlu olduğu takdirde dahi iptal için Anayasa Mahkemesine başvurulamaz.

Gerçi Anayasanın 151. maddesinde bu yönden bir açıklama mevcut değilse de: kanunların Anayasaya uygunluğu denetiminin ancak yürürlükteki kanunların Anayasaya aykırı hükümlerini ayıklama amacını güttüğünü kabul etmek gerekir. Nitekim eski kanunların Anayasaya aykırılı başlığını taşıyan geçici 9. maddesinde: (yürürlükte olan herhangi bir kanun hakkında bu Anayasaya aykırılığı iddiasıyla iptal davası açılabilir.) hükmünün konmuş olması da bu görüşü desteklemektedir.

Nitekim eski kanunların Anayasaya aykırılığı başlığını taşıyan geçici 9. Maddesinde: (yürürlükte olan herhangi bir kanun hakkında bu Anayasaya aykırılığı iddiasıyla iptal davası açılabilir.) hükmünün konmuş olması da bu görüşü desteklemektedir.

Bu durumda mahkemenin uygulayacağını ileri sürdüğü hükümlerden yalnız yürürlükte bulunan 506 Sayılı Kanunun 82. maddesinin inceleme konusu yapılması gerektiği görüşündeyiz. Bu nedenle kararın 2. maddesine muhalifiz.

Üye

İhsan KEÇECİOĞLU

Üye

Fazıl ULUOCAK